

KOMPLETTERINGSHANDLING

MAJ 2018

KOMPLETTERING AV ANSÖKAN OM FÖRLÄNGNING AV NÄTKONCESSION FÖR LINJE AVSEENDE 220 KV-LED- NING ÅNGE-FINNSLÄTTEN

2018-06-02

2009-100114-0127

SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för elkraft, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el och naturgas. Vi utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska kraftnät också en viktig roll i miljöpolitiken.

Illustrationer och kartor har tagits fram av NEKTAB och Svenska kraftnät.

Kartmaterial har använts med tillstånd från Lantmäteriet:
© Lantmäteriet, Affärsverket svenska kraftnät - Geodatasamverkan

Omslagsfoto
Svenska kraftnät

Org. Nr 202 100-4284

SVENSKA KRAFTNÄT
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel 010-475 80 00
Fax 010-475 89 50

www.svk.se

FÖRORD

Svenska kraftnät har den 29 september 2000 ansökt hos Energimarknadsinspektionen (Ei) om förlängd koncession för 220 kV-luftledningen mellan Ånge och Finnsletten.

Energimarknadsinspektionen har i en begäran om komplettering daterad 2017-11-23 preciserat ett antal punkter som Svenska kraftnät ska komplettera ansökan med.

Föreliggande dokument syftar till att besvara de kompletteringskrav som Ei tagit upp i sin begäran om komplettering.

PROJEKTORGANISATION

Svenska kraftnät

Box 1200
172 24 Sundbyberg

Svenska kraftnät

Projektledare

Charlotte Norrlander

Enetjärn Natur AB

Uppdragsansvarig
Utredning och analys

NEKTAB

Kartor

Innehållsförteckning

1	Formella uppgifter	2
1.1	Områdeskoncession.....	2
1.2	Aktuell intäktsram.....	2
1.3	Sökt giltighetstid.....	3
2	Planförhållanden	3
2.1	Västernorrlands och Gävleborgs län.....	3
2.2	Dalarnas län	4
2.3	Västmanlands län.....	4
3	Ny karta.....	4
4	Fastighetsägarförteckning	4
5	Uppdaterad teknisk beskrivning	5
6	Uppdaterad MKB.....	5
6.1	Bakgrund	5
6.2	Artskydd.....	6
6.2.1	Samlad bedömning av påverkan och konsekvenser	6
6.2.2	Hänsyn vid underhållsarbete	7
6.3	Regionala miljömål	8
6.3.1	Säker strålmiljö.....	8
6.3.2	Levande skogar	8
6.4	Naturmiljö	8
6.5	Kulturmiljö.....	8
6.5.1	MKB Västernorrlands och Gävleborgs län.....	8
6.5.2	MKB Västmanlands län	9

1 Formella uppgifter

1.1 Områdeskoncession

De områdeskoncessioner som berörs av ledningen är följande:

- Ånge, Härjeåns Nät AB
- Härjeån, Härjeåns Nät AB
- Hälsingland, Ellevio AB
- Edsbyn, Elektra Nät AB
- Ockelbo, Ellevio AB
- Falun, Falu Elnät AB
- Sandviken, Sanviken Energi Elnät AB
- Hofors, Hofors Elverk AB
- Torsåker, Hofors Elverk AB
- Garpenberg, Vattenfall Eldistribution AB
- Horndal, Vattenfall Eldistribution AB
- Västanhede, Vattenfall Eldistribution AB
- Avesta, Vattenfall Eldistribution AB
- Bergslagen Östra, Vattenfall Eldistribution AB
- Sala-Hyttan, Sala-Heby Energi Elnät AB
- Västmanland Södra, Mälarenergi Elnät AB
- Uppland Västra, Vattenfall Eldistribution AB

1.2 Aktuell intäktsram

Svenska kraftnäts redovisningsenhet (intäktsram) för aktuell ledning är RER00607.

1.3 Sökt giltighetstid

Koncession för aktuell ledning söks för giltighet tills vidare.

2 Planförhållanden

Den befintliga ledningen berör fyra län och 12 kommuner. I likhet med inlämnad miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är detta avsnitt indelat i tre delar; Västernorrlands och Gävleborgs län, Dalarnas län och Västmanlands län. För respektive del redogörs för förändringar av de planförhållanden som gäller idag.

2.1 Västernorrlands och Gävleborgs län

I MKB avseende Västernorrlands och Gävleborgs län beskrivs hur den befintliga 220 kV-ledningen förhåller sig till gällande planer under respektive kommun i avsnitten 6.x.3. Det är sju kommuner som berörs; Ånge, Ljudal, Ovanåker, Bollnäs, Ockelbo, Sandviken och Hofors.

Ledningen berör inte någon detaljplan eller områdesbestämmelse. Bortsett från Ånge och Sandvikens kommuner har samtliga berörda kommuner, sedan inlämnandet av MKB (daterad år 2010), antagit nya översiktsplaner. I de kommunala översiktsplanerna (inklusive tillägg och fördjupningar) förekommer ett antal områden med prioriterad markanvändning. Ledningen berör följande områden med prioriterad markanvändning, som alla pekats ut med ledningen på plats:

- I Ånge kommun berörs två områden utpekade som möjliga utvecklingsområden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS), 16B Ångesjön och 17 Strömmen.
- I Ovanåkers kommun berörs två områden utpekade som känsliga landskapskaraktärer, Fäbodskogens och Voxarnas odlingslandskap.
- I Ockelbo kommun berörs ett område utpekat i mark- och vattenanvändningskartan som grundvatten.
- I Hofors kommun angränsar ledningen till ett utvecklingsområde för handel och kontor och ett utvecklingsområde för friluftsliv.

2.2 Dalarnas län

I MKB:n avseende Dalarnas län beskrivs hur den befintliga 220 kV-ledningen förhåller sig till gällande planer under respektive kommun i avsnitten 6.x.3. De tre kommunerna som berörs är Falu, Hedemora och Avesta.

Den befintliga ledningen berör inte någon detaljplan eller områdesbestämmelse direkt, men angränsar till ett område som är detaljplanerat för verksamhet i Avesta kommun. Falu och Hedemora kommuner har sedan inlämnandet av MKB antagit nya översiktsplaner. I dessa (inklusive tillägg och fördjupningar) förekommer ett antal områden med prioriterad markanvändning. Ledningen berör två sådana områden i Hedemora kommun, utpekade för kombinerat vindbruk och skogsbruk.

2.3 Västmanlands län

I MKB:n avseende Västmanlands län beskrivs hur den befintliga 220 kV-ledningen förhåller sig till gällande planer under respektive kommun i avsnitten 6.x.3. De två kommunerna Sala och Västerås berörs.

I tidigare MKB anges att ledningen berör en avstyckningsplan i Sala kommun. Avstyckningsplanen gäller dock inte längre varför ledningen idag inte berör någon detaljplan eller områdesbestämmelse. Västerås kommun har sedan inlämnandet av MKB antagit en ny översiktsplan. I denna (inklusive tillägg och fördjupningar) förekommer ett antal områden med prioriterad markanvändning. I Västerås kommun sträcker sig en stor del av ledningen genom ett område utpekat för turism och friluftsliv.

3 Ny karta

En karta över ledningssträckningen i skala 1:50 000 finns i Bilaga 1.

4 Fastighetsägarförteckning

Se fastighetsägarförteckning i Bilaga 2.

5 Uppdaterad teknisk beskrivning

Den uppdaterade tekniska beskrivningen finns i bilaga 3.

6 Uppdaterad MKB

Svenska kraftnät har uppdragit åt MKB- och naturvårdskonsultföretaget Enetjärn Natur AB att bedöma vilka uppgifter i befintlig MKB från år 2010 som kräver en uppdatering. I avsnitten nedan redovisas uppgifter avseende förändrade förhållanden sedan inlämnandet av MKB. Tillsammans med kompletteringen av uppgifter nedan speglar informationen i MKB dagens förhållanden för den befintliga ledningen.

Svenska kraftnät har även låtit utföra en kompletterande artskyddsutredning i syfte att redogöra för vilken påverkan den befintliga ledningen medför på arter som omfattas av artskyddsförordningen.

6.1 Bakgrund

I avsnitt 1.1, Bakgrund, i MKB redovisas en kort bakgrund till ärendet. För att förtydliga varför Svenska kraftnät ansöker om förlängd koncession för den befintliga 220 kV-ledningen mellan Ånge och Finnsletten görs följande tillägg:

För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) ett tillstånd, nätkoncession. Enligt övergångsreglerna från 2013 gäller en nätkoncession tills vidare men tillståndet för aktuell ledning lyder under de regler som gällde innan 2013; att en ansökan om att förlänga koncessionen ska göras efter 40 år.

Eftersom ny lagstiftning kring MKB trädde i kraft 1 januari 2018 kan som förtydligande också följande tilläggas:

Eftersom ansökan om koncessionsförlängning inkom till Ei före 1 januari 2018 är det enligt övergångsbestämmelserna 6 kap. miljöbalkens lydelse före detta datum som beaktats vid kompletteringen av MKB:n.

6.2 Artskydd

Enetjärn Natur AB har genomfört en artskyddsutredning för den befintliga ledningen, Bilaga 4.

Syftet med utredningen var att redovisa vilka av de arter som omfattas av artskyddsförordningen som finns eller kan förväntas förekomma i befintlig ledningsgata och om möjligt beskriva var och i vilken omfattning arterna förekommer i området.

Utredningen syftade även till att redovisa vilken risk den befintliga ledningen medför när det gäller påverkan på arterna och deras livsmiljöer och konsekvenser för arternas lokala, regionala och/eller nationella bevarandestatus och om kraftledningen mellan Ånge och Finnslätten är förenlig med artskyddsförordningen (2007:845) eller inte.

6.2.1 Samlad bedömning av påverkan och konsekvenser

Den samlade bedömningen är att den påverkan och de konsekvenser som kommer av den befintliga ledningen inte är av sådan karaktär att de förekommande arternas nationella eller regionala bevarandestatus påverkas. Med de hänsynsåtgärder som föreslås i avsnitt 6.2.2 nedan är bedömningen även att inte heller den lokala bevarandestatusen kommer att påverkas för rörliga arter som fåglar, fladdermöss och utter. För arterna brun gräsfjäril, vädnätfjäril, violett guldvinge, backsippa, mosippa, fältgentiana och hällebräcka, som är så sällsynta i landskapet att det räcker med att skada enstaka individer eller växtplatser för att det ska medföra en påverkan på artens lokala bevarandestatus, saknas det dock idag ett tillräckligt detaljerat kunskapsunderlag för att kunna bedöma påverkan på den lokala bevarandestatusen.

Generellt görs bedömningen att ledningens lokalisering är förenlig med artskyddet men att de namngivna arterna ovan riskerar att skadas av underhållsarbete på grund av okunskap om var arterna förekommer i kraftledningsgatan.

6.2.2 Hänsyn vid underhållsarbete

Förslag på hänsynsåtgärder som skulle kunna genomföras, där det är tekniskt möjligt, vid framtida underhållsarbete:

- > Att vid underhållsrojning intill naturskyddade områden tillåta så hög avskärmade växtlighet i ytterkanterna av ledningsgatan som är drifttekniskt möjligt. Detta för att minska påverkansområdet längre in i de naturskyddade områdena till följd av kanteffekter.
- > Vid underhåll i anslutning till vattendrag spara så mycket vegetation som är drifttekniskt möjligt i en minst 20 meter bred bård.
- > Körning med maskiner i våtmarker ska i så stor utsträckning som möjligt förläggas till årstid då marken är tjälad.
- > Körning med maskiner i våtmarker och sumpskogar inom eller utanför ledningsgatan bör undvikas för att inte orsaka förändringar av hydrologin. Om körning måste ske över våtmark och sumpskog bör stockmattor eller andra avlastande strukturer och konstruktioner användas. Stockmattor bör sedan tas bort så snart arbetet är utfört för att minimera risken att arter dör på grund av övertäckning.
- > Döda stående träd som påträffas vid underhåll av ledningens skogsgata ska sparas i den mån det är driftsäkerhetsmässigt möjligt för att gynna arter beroende av solbelyst stående död ved.
- > Kantträd som måste avverkas i anslutning till de naturskyddade områdena ska inventeras på arter alternativt endast toppas med hjälp av anordning som hänger under en helikopter eller på annat sätt toppas. Detta för att arter som växer på marken runt träden eller på träden inte ska påverkas.
- > För att minska kollisionsrisk för fåglar skulle fågelavvisare kunna monteras på ledningar över eller i kanten av sjöar och större vattendrag och i jordbruksmarker med stora mängder rastande fåglar.

6.3 Regionala miljömål

I MKB:n från 2010 beskrivs hur den befintliga 220 kV-ledningen förhåller sig till de vid tidpunkten gällande regionala miljö kvalitetsmålen säker strålmiljö och levande skogar. Detta redovisas under avsnitt 1.6.2 i respektive del av MKB.

6.3.1 Säker strålmiljö

Vid inlämnandet av MKB hade ingen regionalisering av det nationella målet genomförts inom något av de berörda länen. Miljömålssystemet har dock arbetets om och systemet med delmål avslutats. De regionala miljömål som finns antagna idag har samma lydelse som det nationella målet.

6.3.2 Levande skogar

Vid inlämnandet av MKB fanns regionala miljömål i samtliga berörda län. Miljömålssystemet har dock arbetets om och systemet med delmål avslutats. De regionala miljömål som finns antagna idag har samma lydelse som det nationella målet.

6.4 Naturmiljö

Den förändring som skett sedan inlämnandet av MKB är att ett nytt naturreservat, Mellanljusnans naturreservat, i Ljusdals kommun beslutats (2015). Naturreservatet berörs av den befintliga ledningen och är beläget inom ett område som sedan tidigare omfattas av riksintresse för naturvård respektive friluftsliv. Denna komplettering hör hemma i MKB för Västernorrlands och Gävleborgs län i avsnitt 6.2.2.

6.5 Kulturmiljö

6.5.1 MKB Västernorrlands och Gävleborgs län

Berörda skyddade kulturmiljöer redogörs för i MKB under respektive kommun i kapitel 6. Följande förändringar har skett sedan inlämnandet av MKB:

- I Ovanåkers kommun berör ledningen, utöver de områden och objekt som beskrivs i MKB avsnitt 6.3.3, även ett riksintresseområde för kulturmiljövård, Ovanåkers fåbodsområde, vilket beslutades 1996.
- I Ockelbo kommun berör ledningen samma områden och objekt som beskrivs i MKB avsnitt 6.5.3. Ett objekt, som tidigare var upptaget som en fångstanläggning i Skogsstyrelsens Skog och Historia, har nu också registrerats som en övrig fornhistorisk lämning i riksantikvarieämbetets databas (Ockelbo 1844).

6.5.2 MKB Västmanlands län

Berörda skyddade kulturmiljöer redogörs för i MKB under respektive kommun i kapitel 6. Följande förändringar har skett sedan inlämnandet av MKB:

- I Sala kommun berör ledningen, utöver de områden och objekt som beskrivs i MKB avsnitt 6.1.3, ett bevakningsobjekt (68:1).
- I Västerås kommun berör ledningen, utöver de områden och objekt som beskrivs i MKB avsnitt 6.2.3, även en kulturhistorisk lämning (Hubbo 207).

2018-06-02

BILAGOR

2008-100114-0127

Bilaga 1. Koncessionskarta i skala 1:50 000

Bilaga 2. Fastighetsägarförteckning

Bilaga 3. Teknisk beskrivning

Bilaga 4. Artskyddsutredning

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för elkraft, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el och naturgas. Vi utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska kraftnät också en viktig roll i miljöpolitiken.

SVENSKA KRAFTNÄT

Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel 010-475 80 00
Fax 010-475 89 50

www.svk.se

